

عنوان مقاله:

رویکردی انتقادی به فقه افتراضی؛ مبانی و آسیب ها با تمرکز بر جایگاه موضوع شناسی در این رویکرد فقهی

محل انتشار:

فصلنامه فقه و اصول، دوره 54، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

علی شفیعی - دانش آموخته دکتری گروه آموزشی فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.

منصور امیرزاده جبرکلی - استادیار گروه آموزشی فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد تربت حیدریه، دانشگاه آزاد اسلامی، تربت حیدریه، ایران.

محمد رضا کاظمی گلوردی - استادیار گروه آموزشی فقه و مبانی حقوق اسلامی، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران.

خلاصه مقاله:

فقه افتراضی که با اندکی تسامح می توان آن را فقه در خلا نیز نام نهاد، محصول مبانی، روش ها، علل و عواملی است که با توجه به حضور پررنگ و پر حجم آن در پیشینه و حال نهاد فقاقت، نیازمند نگاهی انتقادی است تا بتوان دقیق تر و عینی تر با آن روبه رو شد. توجه به فقه افتراضی به مثابه رویکردی فقهی که از جمله معلول فاصله گرفتن فقه و فقیهان از واقعیت های اجتماعی و چالش های عینی مکلفان از یک سو و مطرود گشتن فقیهان از حکومت و حاشیه نشینی ایشان از سوی دیگر است، پیامد هایی به دنبال داشته که در این مقاله ضمن اشاره به پاره ای از مبانی و آسیب های آن تلاش شده است به صورت موردی به پیامد کم توجهی به موضوع شناسی پرداخته شود، مسئله ای که در این چند دهه بیش از پیش مدنظر اصحاب اندیشه و دغدغه مندان کارآمدتر کردن فقه بوده است. در این جستار به روش توصیفی تحلیلی و با رویکرد انتقادی مسئله مورد اشاره مورد تحقیق واقع شده و این گمانه تقویت شده که کم توجهی به موضوع شناسی فقهی و تقلیل جایگاه آن در عملیات استنباط، عمدتاً معلول حاکمیت رویکرد افتراضی به فقه است.

کلمات کلیدی:

رویکرد انتقادی، فقه افتراضی، فقه واقعی، آسیب شناسی رویکرد های فقهی، موضوع شناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1756687>

